

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmoni) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 16. maja. Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska pisze w części nieurzędowej: Rząd cesarski zwracał nieustannie uwagę na zakłócenia orientalne i ma to zaspokajające przekonanie, że nie zaniedbał ze stanowiska swego żadnego kroku, by przywieść do skutku załatwienia tych zakłóceń, któreby zgodne było równie z zagwarantowanym traktatami terytoryalnym stanem Europy, jako też z prawami i interesami mocarstw mających udział w tej kwestyi.

Ale niestety nie powiodło się jego wielokrotnym usiłowaniam ku utrzymaniu powszechnego pokoju, wstrzymać wybuch wojny między Rosją i wysoką Portą.

Ta pozalowania godna walka zapaliła się gwałtownie mimo pośrednictwa, rozszerzyła i wzmogła się niebezpiecznie przez udział mocarstw zachodnich, a oddziaływując szkodliwie na stosunki Europy w ogóle, równie jak w szczególności na najważniejszy interes cesarstwa, daje się czuć bardzo dotkliwie.

Dopóki ta groźna walka zdawała się ograniczać na operacye nad Dunajem, nie uważał Jego Mość Cesarz, przeświadczony o swem powtórnie udowodnionem zamiłowaniu pokoju, za rzecz potrzebną przedsiębrać w tej mierze większych środków wojskowych.

Nakazano tylko ustawienie korpusu armii nad niższym Dunajem, w punkcie najbliższym widowni boju, by zapobiedz mogącym nastąpić wypadkom, któreby tam dla granicy państwa niebezpieczny obrót wzięć mogły.

W najnowszym jednak czasie wymaga bezpieczeństwo i godność Cesarstwa w wyższym stopniu troskliwej przezorności cesarskiego rządu. Znaczne siły wojskowe ustawione na wschodnich i północnych granicach państwa wywołują także w tych częściach monarchyi konieczność środków zdolnych zachować dotychczasowemu stanowisku Austrii potrzebną przewagę, nadać jej dalszym usiłowaniam ku przywróceniu pokoju należyte znaczenie, a z drugiej strony zapewnić sobie w obec wszelkich nieobliczonych wypadków zupełną gwarancję własnego bezpieczeństwa i niezawisłości, tudzież rozwiązanie obecnych zakłóceń odpowiednio swemu stanowisku w Europie i swoim interesom.

W tym zamiarze nakazał Jego Mość Cesarz ustawienie korpusów wojska w południowo-wschodnich i północno-wschodnich krajach państwa, a chcąc przyprowadzić ten środek w rozciągłości nakazanej położeniem rzeczy, rozporządził oraz, ażeby przypadający na przyszłą wiosnę pobór rekrutów w liczbie 95,000 ludzi dla całego państwa, teraz przedsięwzięto.

Rozporządzenie to nie dotknie bynajmniej spokojnych stosunków Austrii do wszystkich mocarstw i nie powstrzyma rządu cesarskiego, by korzystając i teraz jeszcze ze stanowiska swego przemawiać usilnie za spokojnem załatwieniem, odpowiedniemi interesom Europy i uwzględniającym równocześnie honor i godność mocarstw udział biorących, i mamy niezawodną nadzieję, że to postanowienie cesarskie nie omieszką poprzeć najskuteczniej dalszych w tym zamiarze uczynionych kroków.

Jakikolwiek zresztą obrót wezmą wypadki, pewni jednak jesteśmy, że wśród wszelkich stosunków wyrzeczone przy tej sposobności zaufanie najmiłościwszego Pana w wierność swoich poddanych spełni się w całym znaczeniu i że w razie ważnych zdarzeń zgromadzą się wszystkie ludy Austrii z niezrównaną emulacją naokoło swego kochanego Monarchy i złożą nowe świetne dowody owego patriotyzmu i owej dzielności, które ustaliły potęgę państwa a sławę historii jego.

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—115. Gaz. Lwows.)

Obwód Stryjski.

Trybunał pierwszej instancyi, obwodowy Sąd w Samborze, urzędowa siedziba okręgów: 1. Roźniatów, 9.9 przestrzeń, 19,062 mieszk. gm.: Roźniatów (miasteczko), Ceniawa z Demnią, Duba,

Dubszara, Janówka, Jasieniowice Książowskie, Lecówka, Olchówka, Rypne, Rześniate, Luchy z Podsuchem, Pohorylcem i Spasem, Perehińsko i Angelów, Strutyń wyżny, Hołyń, Tużyłów i Kotiatycze, Swaryczów i Monaster, Krechowice, Brosznów.

2. Wojniłów, 7.1 przestrzeń, 21,698 mieszk. gm.: Wojniłów (miasteczko), Dubowica, Medynia, Serednia, Tomaszowce i Dąbrowa, Perekosy, Siółko, Przewoziec, Studzianka, Babin, Dołpotów, Słobudka, Podhorki, Podmichałowce, Żurów, Kołokolin, Czachrów, Bukaczowce (miasteczko), Poświęrz z Słobudką, Czerniów, Wiszniów, Nowoszyn, Kozara, Żurawieńko, Cwitowa, Łuka, Martynów stary, Dołszka, Martynów nowy, Moszkowce, Siwka, Dolha, Niegowce, Humenów.

3. Bolechów, 8.8 przestrzeń, 22,692 mieszk. gm.: Bolechów (miasto) z Salomonową górą, Wołoskie sioło z Jozefatem, Ciszów, Bubniszcze, Polanica, Niniów górny i dolny, Taniawo, Lisowice, Bolechów ruski i Dołzka, Tiapcze, Podbereże, Huziejów, Zaderewacz, Zaderewacka wola, Laszki, Słoboda, Czerkowna, Brzaza, Sukiel, Kamionka, Nowe Olexice czyli Gelsendorf, Roztoczki i Lipa, Hoszów, Gerynia, Stankowice, Witwica, Czołhany, Belejów, Morszyn, Dzie duszyce wielkie, Sokołów (miasteczko) z Łanami.

4. Dolina, 20.9 przestrzeń, 23,326 mieszk. gm.: Dolina (miasto), Turzagniła, Bołowów, Grabów, Jakubów, Jaworów, Hemie, Kalna, Książołuka z Debelówką, Lipowice, Łopianka, Mizun, Nadziejów z Hoffnungsau, Nowosielica szlachecka i mała, Nowoszyn, Rachin, Raków, Słoboda, Soluków, Strutyn niżny, Trościaniec, Turza wielka, Suchodół, Lolin, Ludwikówka, Niagryn, Pacyków, Seneczów, Wyszaków, Wędzisz, Angelówka, Maxymówka i Teresówka.

5. Mikołajów, 7.8 przestrzeń, 26,979 mieszk. gm.: Mikołajów (miasteczko), Rozwadów, Drohowyże, Uście, Weryń, Hów, Stulsko i Wola mała, Demnia, Trościaniec i Wola wielka, Nadytycze, Czernica, Piaseczna, Rudniki, Derzów, Rozdół (miasteczko), Brzezina, Krupsko i Malechów, Denańka leśna i Podniestrzanka, Kijowiec, Żydaczów (miasto) i Folwarki, Turady, Iwanówce, Cucułowce, Pezany, Pokrowce, Hnizdyczów, Wolica, Rogużno, Bereźnica królewska, Żuraków, Tejsarów, Wołoniów.

6. Żurawno, 9.9 przestrzeń, 27,192 mieszk. gm.: Żurawno (miasteczko), Bujanów, Tarnawka i Dubrawka, Mazurówka i Włodzimierz, Katoryny i Huta, Manasterzec, Mielnicz i Uruskie, Podbereż z Adamówką, Protesy, Lutyuka, Młyniszczce, Międzyrzecce, Smuchów, Jabłotowce, Ruda (miasteczko), Kochawina i Hanowce, Juzepetycze, Łowczyce, Balice podrózne, Balice podgórne, Dzieduszyce małe, Lachowice podrózne, Lachowice zarzeczne, Łysków, Sulatyce i Izydorówka, Lubsza, Jajkowiec, Korczówka, Żyrawa, Obłaźnica, Nowosioło z Kornelówką, Holeszów i Łapszyn, Bortniki, Czeremchów, Hrehorow z Ostrowem, Wierzbica, Czertes, Stańkowa, Wierzchnia, Zawadka, Zbora.

7. Skole, 14.8 przestrzeń, 28,322 mieszk. gm.: Skole (miasteczko), Skole (włość), Stawsko, Tarnawka, Tuchla, Perenicze i Puhar, Tucholka, Tyssowiec, Wołosianka, Chaszczowanie, Grabowiec, Hołowiecko, Hrehenów, Hutar, Jeleńkowate, Kalne, Korostów i Huta, Koziowa, Lawoczne, Libochora, Oporzec, Orawa, Orawczyk, Pławie, Pohar, Rożanka niżna, Rożanka Wyżna, Nyków, Klimiec, Smorze dolne i górne, Annaberg, Karlsdorf i Felicienthal, Wyżłów, Żupanie, Międzybrody, Pokuk, Stynawa niżna, Styniawa wyżna, Synowudzko wyżne, Trubanów, Tyszownica, Korczyn, Podhorodce, Jamielnica, Sopot, Urycz, Kruszelnica.

8. Stryj, 9.1 przestrzeń, 31,354 mieszk. gm.: Stryj (miasto) i Szumlańszczyzna, Duliby, Grabowiec, Dobrowlany, Pukienicze, Lisiatycze, Uhersko, Dobrzany, Kawczykał, Pietniczany, Wownia i Wolica, Stryhańce, Komorów, Jaroszyce i Olecice, Łotańniki, Bereźnica, Strzałków, Wierczany i Tatarsko, Podhorce, Siechów, Uhelna, Chodowice, Duszowa i Machliniec, Dołhe, Błonie z Bratkowcami i Słobodą, Stańków i Falisz, Lubieńce, Chromohorb, Dołhałuka i Błonie, Dołhołucka wola, Hołobutów, Zawadów, Niezuchów, Manasterzec, Zulín, Hurnie, Kłodnica, Rozhureze, Koniuchów, Łukawica niżna, Łukawica wyżna, Siemiginów.

9. Kałusz, 12.2 przestrzeń, 38,801 mieszk. gm.: Kałusz (miasto) z Nowym Kałuszem i Banią, Berloch, Topolsko, Równia i Słoboda równiczańska, Kadobne, Pomylo, Dołhe, Kopanki, Mościska, Kropiwnik, Siwka, Ugarsthal, Grabówka, Petranka, Krasne, Ledziany, Kamień, Niebyłów, Słoboda niebyłowska, Przysłup, Majdan, Jasić, Nowica, Sliwki, Landstren, Uhrynów stary, nowy i średni,

Zawój, Rypianka, Jaworówka, Podmichali, Dobrowlany, Zagórze, Mysłów, Wistowa, Bereźnica szlachecka, Chocin.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Hiszpania.

(Korsarstwo zabronione.)

Madryt, na początku maja. Ogłoszono tu następujący dekret królewski:

Zważywszy przedłożone Muie przez ministra marynarki przedstawienie i zgodnie z uchwałą rady ministeryalnej rozporządzam: Art. 1) We wszystkich portach monarchii zakazuje się uzbrojenie, zaopatrywanie żywnością i dopuszczania okrętów korsarskich z banderą rosyjską. Art. 2) Również zakazuje się właścicielom, patronom i kapitanom hiszpańskich okrętów handlowych przyjmować patentów korsarskich od jakiego-bądź mocarstwa lub okrętom korsarskim dawać jakakolwiek pomoc, wyjąwszy tylko wypadek ognia lub rozbicia okrętu. Art. 3) Po-za okręgiem portów blokowanych przez wojujące mocarstwa zapewniony jest dla bandery hiszpańskiej wolny transport wszystkich artykułów handlowych prócz amunicji i innych przyborów wojennych, depesz i wiadomości, w którym-to wypadku nieręczy rząd J. M. królowej za szkody poniesione przez wykraczających przeciw temu postanowieniu. (Zeit.)

Anglia.

(Rozprawy w izbach.)

Londyn, 12. maja. Na wczorajszym posiedzeniu Izby wyższej interpelował *Earl of Ellenborough* względem transportu wojsk do Oryentu, którego koszt przechodzą wszelką granicę. Zapytał czyli rząd przedłoży szczegółowy rachunek tych wydatków? i ile jest prawdy w pogłoskach o chorobach między wojskiem? Książę *Newcastle* oświadcza, że wszystkie te pogłoski są fałszywe. Według listu z Gallipoli z dnia 25. kwietnia było między 5300 żołnierzami tylko dwunastu chorych, a według listu z dnia 30. kwietnia było dwudziestu na liście chorych — tak pomyślny stosunek rzadki jest w rocznikach armii. *Lord Malmesbury* otrzymał na zapytanie o urzędowe depesze względem bombardowania Odessy odpowiedź od księcia *Newcastle*, że depesze wczoraj rano nadeszły i ogłoszone będą w jutrzejszej gazecie; zresztą treść tych depesz znana już jest dokładnie z dzienników. Następnie mianowano odrębny wydział dla rozpoznania bilu lorda *Campbell* przeciw nieprawnym układom z obcemi mocarstwami. *Lord Campbell* chce teraz za przykładem podobnej ustawy amerykańskiej ograniczyć doniosłość swego bilu na angielskie agitacje zagranicą przeciw dobru i bezpieczeństwu ojczyzny, tak izby ten bil zastósowany być mógł tylko do deputacji jak ta, którą *Smith O'Brien* wyprawił do francuskiego rządu prowizorycznego w roku 1848. Potem odczytano po raz wtóry bil względem asygnacji skarbowych, a bil *Palmerstona* względem milicyi odczytano po raz pierwszy. Po raz drugi odczytano „*Episcopal and Caputular Estates Management Bill*.”

Wczorajsze posiedzenie izby niższej rozpoczęło się dość długą dyskusją nad obsadzeniem rozmaitych posad duchowaych w Hong-Kong, a potem przyjęto większością głosów mocę pana *Sotherton* względem indagacji w procesie skandału w Stonor. — Na zapytanie pana *Bright* oświadczył lord *John Russell*, że akta dotyczące Grecyi są już pod prasą i w tych dniach będą przedłożone izbie. — *Mr. Otway* zapytał ile jest prawdy w doniesieniu jednego dziennika pruskiego, jakoby kilku pruskich oficerów otrzymało pozwolenie wstąpienia do służby na flocie morza Czarnego, i jak sądzi także na morzu bałtyckim, dla wykształcenia się w marynarce; z tym jednak warunkiem, ażeby oficerom pruskim było wolno, opuścić okręta, gdyby przyszło do walki z Rosyanami albo innym jakim nieprzyjacielem? *Sir J. Graham* oświadczył, że na to zapytanie w tej chwili odpowiedzieć niemoże i przyrzekł zasięgnąć w tym względzie dokładnej wiadomości. Wiadomo mu wprawdzie o przyjęciu kilku pruskich kadetów okrętowych na flocie angielskiej; ale o wspomnianej stipulacji nigdy nie słyszał.

Na dzisiejszym posiedzeniu izby niższej zapytał lord *D. Stuart*, czyli się potwierdza pogłoska o szturmie na Kronsztadt, którą wczoraj popołudniu rozgłoszono w mieście z dodatkiem, że przy zdobyciu Kronsztadtu poległo 3000 Anglików i Francuzów. *Sir J. Graham* oświadczył, że cała ta wieść jest zmyślona, albowiem dopiero wczoraj rano otrzymał list od wice-admirała *Napier*, w którym nie było ani wzmianki o ataku na Kronsztadt; wiadomość zaś że flota angielska zabrała dwanaście okrętów transportowych (bez załogi) niedaleko wyspy *Serpenti*, jest prawdziwa. Na zapytanie pana *Lucas* dał *sir J. Graham* zapewnienie, że żaden katolicki majtek na okręcie wojennym nie jest obowiązany uczęszczać na nabożeństwo anglikańskie. (Zeit.)

Francya.

(Posiedzenie ciała prawodawczego. — Zciąganie niedoboru w podatkach. — Mobilizacya nowego batalionu piechoty marynarki.)

Paryż, 9. maja. Prawodawcze ciało odbyło dziś krótkie posiedzenie, na którym wotowano kilka projektów do ustawy, dotyczącej się spraw lokalnych. Przed rozpoczęciem dyskusji, zawiadomił prezydent izbę o znacznej liczbie projektów do ustawy, które jednak powiększej części są podrzędnej wagi. Poczem p. *Billault* odczytał dekret Cesarza modyfikujący art. 3. projektu do ustawy o nauce publicznej, nadając wpływowi religii obszerniejszy zakres. Artykuł ten tyczy się składu rady akademicznej i zabezpiecza wstęp do rady

Arcybiskupowi lub biskupowi i dwom proboszczom, przeciwnie dawniejszemu, który niedozwalał tego. Nadto mają być dwie znakomite osoby członkami rady akademicznej, podczas gdy dawniejszy artykuł taki wzgląd całkiem pomijał i tylko urzędników publicznych do tej rady przypuszczał.

W prawodawczym ciele naradzają się teraz nad rozporządzeniem, które lubo się tyczy tylko jednego departamentu, t. j. „*Bouches du Rhone*”, może jednak będzie zastosowane do wszystkich departamentów. Niedobór ogółowych przychodów ze wszystkich departamentów państwa w porównaniu do wydatków, wynosi sumę 16 milionów franków, z których na sam departament Sekwany przypada 9 milionów. Departament „*Bouches du Rhone*” (*Marseille*) jest winien około 600.000 fr., i dla umorzenia tej sumy, podał prośbę do rządu o upoważnienie rozpisania *extra*-podatku trzech centymów od każdego franka, który ma państwu zapłacić.

Cesarz rozkazał mobilizować niezwłocznie nowy batalion piechoty marynarki o ośmiu kompaniach i 3 baterye artylerji okrętowej, które wezmą z sobą 18 dwunasto-funtowych polnych armat. — To wojsko przeznaczone najszczególniej do operacji wylądowania, będzie formowane w Toulonie i do Oryentu posłane. Piechota marynarki i artylerja przystawiła już 2500 ludzi dla dywizji księcia Napoleona, a 22 kompanii, tudzież trzy baterye dla eskadry Bałtyckiego morza.

Niemce.

(Ambasador grecki u dworu króla pruskiego.)

Berlin, 16. maja. Prezydent ministrów baron *Manteuffel* udał się dzisiaj o god. 12. w południe do Potsdam i miał posłuchanie u Jego Mości króla w sprawach gabinetu. Potem przedstawił Jego Mości królowi greckiego ambasadora przy dworze bawarskim pana *Skhinas*. Obydwóch zaproszono do stołu królewskiego, przy którym był także pruski ambasador przy sejmie związkowym p. *Bismark-Schönhausen* i książę *Radziwiłł*, który wczoraj z Magdeburgu przybył. (Zeit.)

Rosya.

(Zaciągi, ruchy i pochody wojsk rosyjskich.)

Z nad-granicy polskiej piszą na początku maja do *Allg. Ztg.*: Mimo-to, że niedawno wybrano już 200.000 rekrutów, słyhać przecie o nowym jeszcze zaciągu w królestwie, gdyż armię czynną podnieść chcą do 1. miliona żołnierza. Cała południowa granica państwa rosyjskiego począwszy od morza kaspijskiego aż do Orsowy obsadzona jest masami wojska podzielonego na trzy armie: kaukazka pod wodzą jenerała *Read*, armia czarnomorska pod księciem *Menzykowem* i naddunajska pod księciem *Paszkiwiczem*. Niemniej znaczne siły wojskowe pościągano na północno-zachodniej granicy, gdy tymczasem rezerwy zebrały się w okolicy Moskwy i Kijowa. Polskie tylko granice są stosunkowo do innych słabo wojskiem obsadzone, gdyż w całym królestwie Polskiem stoi tylko pierwszy korpus piechoty liczący 50.000 żołnierza. Wprawdzie pozakładało tam ogromne magazyny: na linii z Warszawy do Krakowa w Radomiu, Kielcach i Miechowie, i na linii kolei żelaznej w Piotrkowie, Częstochowie i Wieluniu, lecz mimo-to niewidać wojsk regularnych po tej stronie Warszawy. Słyhać zresztą od kilku już dni, że pod Janowem, Kielcami i Częstochowem zakładać mają trzy wielkie obozy.

Z *Schirwindt* donoszą z 8. maja do *Ostp. Ztg.* przeciwnie: „Do Polski ściągają się wojska rosyjskie w znacznej liczbie. Zeszłego tygodnia rzucano spieszenie most na Niemnie pod Kownem, i wkrótce przeprowiło się wojsko na drugą stronę do Polski. Na gościńcu wiodącym z Kowna do Kalwaryi, Suwałek i Warszawy pełno wojska maszerującego. Prez Kowno przechodziło już 5 pułków piechoty i oddział artylerji, a drugie tyle spodziewają się tam co chwila. O licznych w tantych stronach pochodzie wojsk wnoszą zresztą i ztąd, że za miastem wystawiono wielką piekarnię wojskową o 50 czeluściach. Pochody wojska odbywają się w kierunku Warszawy. Dla braku furaz na pograniczu pruskim wysłano pułki konne drogą ku Lublinowi.

Listem pisanym z Odessy z 27. kwietnia donoszą o poczynionych zmianach w urządzeniu rosyjskich baterji portowych, zwłaszcza że podczas bombardowania Odessy dnia 22. kwietnia okazała się niedostateczność baterji dotychczasowych w obec ogromnych dział nieprzyjacielskich. Tymczasem zaś ustawiono wszystkie statki angielskie i francuskie po-za baterjami cesarskiego Molo, chcąc tym sposobem wystawić je na zniszczenie oczywiste w razie nowego ataku flot zjednoczonych. Z okrętów angielskich i francuskich oddalono kapitanów i majtków i umieszczono ich w miejskich koszarach. Okręt spalony był własnością kupca włoskiego i miał austriacką banderę.

Z *Sztokholmu* piszą z 9. maja do *H. C.*, że w tej chwili nie ma żadnego już statku z połączonej floty bałtyckiej na wodach sztokholmskich. Angielski paropływ przywiózł 5. maja ważną wiadomość do *Elfsnablen* tej treści, że cała flota angielska i francuski okręt liniowy „*Austerlitz*” wypłynęły w kierunku wschodnim i że oddział floty rosyjskiej zostający potąd w porcie *Helsingfors* wypłynął ztamtąd dla połączenia się z eskadra kronsztadzka. W razie potwierdzenia się tej wiadomości nietrudnoby już było odgadnąć kierunek floty angielskiej pod wodzą *sir Karola Napier*.

Sięgające po dzień 3. maja wiadomości z Finlandyi donoszą o silnem tam uzbrajaniu się Rosyi. W Wiborgu mianowano jenerała *Junker* komendantem, a jenerał-majora *Drake* dowódcą artylerji w korpusie finlandzkim. Między Petersburgiem i najważniejszymi pun-

ktami nadmorskimi odbywa się ciągła komunikacja zapomocą umyślonych kurjerów. Rezerwowa flotyła żaglowa powiększona ma być o cztery nowe kompanie; pomieniona flotyła odesłana będzie do Rotshensalm, gdzie się znajdują wielkie koszary i magazyny dla pomieszczenia i utrzymania 14.000 żołnierza. (A. B. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Doniesienia z Turcyi w Lloydzie.)

Wiedeń, 15. maja. Według wiadomości z Bukaresztu z dnia 6. zaszła d. 4. b. m. pod Dzyurdzewo znaczna potyczka między tureckim korpusem rekognoskującym i rozstawionym w tych stronach wojskiem 10. dywizji korpusu Dannenberga. Turcy przeszli w 1500 ludzi poniżej Dzyurdzewo na barkach przez Dunaj, i ruszywszy w trzech oddziałach górą Dunaju uderzyli na rosyjskie szanice pod Dzyurdzewem. Po kilku godzinnej bardzo krwawej walce, w której Rosyanie i ich szanice wielką ponieśli stratę, cofnęli się Turcy znowu za Dunaj do Ruszczuka. Dnia 5 ponowili podobno Turcy znowu swój napad, przynajmniej słyszano w tym dniu bardzo mocną kanonadę w kierunku Ruszczuka. — Odjazd feldmarszałka księcia Paszkiewicza do oblężniczego korpusu pod Sylistryą jest na dzień 6. maja stanowczo wyznaczony. Dnia 5. maja odjedzie za nim część jeneralnego sztabu. Jenerał Schilder znajduje się tam już od połowy kwietnia.

Najnowsze wiadomości z Konstantynopola są z dnia 4. maja. Donoszą, że Sebastopolu jeszcze nie atakowały floty zjednoczone. List odwołujący jenerała Baraguay de Hilliers jeszcze nie nadszedł. — Z Macedonii otrzymano niepokojące wiadomości, doniesiono, że insurgenci zajmowali pewne stanowisko. — Wiadomości z Salonichi, które tu nadeszły z 5. b. m., zgadzają się zupełnie z wiadomościami z Konstantynopola. Liczbę insurgentów w Macedonii podają na 10,000 ludzi.

(Doniesienia z nad Dunaju w Wiedeńskiej Gazecie.)

Wiedeń, 16. maja. Do dziennika „Siebenb. Bote“ piszą z Bukaresztu, że książęta Paszkiewicz i Gorczaków wyjechali 9. maja z kancelaryą dyplomatyczną i oficerami sztabu z Bukaresztu do Kalaraszu.

Do 5. maja nie pomknęli się jeszcze Turcy po-za Bojleszti.

Według doniesień z Tyrguszyl wyszło ze strony zwierzchności wołoskich rozporządzenie względem niezwłocznej dostawy 1000 powózek w okolicę Krajowy. Dnia 3. maja słyszano w Tyrguszyl mocny huk dział od Krajowy. Kanonada ta trwała aż do późnego wieczora. Utrzymują, że Turcy puścili się w pogoń za Rosyanami i wydali im bitwę. Stan zdrowia w Tyrguszyl i okolicy pomyślny, lecz handel i komunikacje prawie zupełnie przerwane. (A. B. W. Z.)

Grecya.

(Izby odroczone. — Senatorów trzech otrzymało komendę na granicy. — Świadek francuzkiego komendanta na parostatku Heron. — Tzavellas o zdradę posądzany.)

Ateny, 5. maja. Dnia 2. b. m. odroczone izby. Zdaje się, że do tego się przyczyniło to, że z pięciu senatorów odeszło trzech, Grivas, Milios i Vlachopulos na granicę objąć komendę, a dwom Hadjisko i Makromati inne poruczone sprawy.

Każdy komendant otrzymał do dyspozycji 150.000 drachm, tudzież amunicję i prowiant na 10.000 ludzi. Milios i Vlachopulos odплыli do Kalamaki i Patras, a Grivas na pokładzie parostatku „Otto“ do Stilidy. Równocześnie nakazano, mianowicie w Peleponezie, powszechną rekrutację. Wzmocniona niedawno o 400 ludzi żandarmerya koncentruje się w Karpenissi, gdzie Vlachopulos będzie mieć główną kwaterę.

Tr. Ztg. zawiera tłumaczenie dokumentu, który wydał francuski komendant parostatku „Heron“ po uprzednim przetrząsaniu greckiego kupieckiego okrętu „Helas“ i zatopieniu w morzu ładunku składającego się z amunicji, sprzętów szpitalnych, medykamentów, instrumentów chirurgicznych itd.

„Niżej podpisany kapitan fregaty, komendant francuskiego wojennego parostatku „Heron“ zaświadcza niniejszem greckiej golecie „Hellas“, pod dowództwem kapitana G. Petropetziotou, że wiozła amunicję wojenną, i że wydano rozkaz skonfiskować ładunek i zatopić w morzu wszystkie przedmioty, które mogły być uważane za kontrabandę wojenną. Dla wiarygodności tego doręcza się mu niniejsze pismo, ażeby się, gdy będzie potrzeba, niem wykazał. Dnia 11. kwietnia na okręcie „Heron.“ *Abet.*

— O ostatnich wypadkach pod Peta zamieszczamy tu niektóre szczegóły z otrzymanego ztamtąd listu:

W wielkanocny poniedziałek pod wieczór przyszło pod Artę do małej potyczki, w której kilku Turków poległo, a z naszych ludzi zginął syn Mikołaja Tzavellas. Dnia 13. zrana były nasze stráže przed Petą niemało zdziwione, gdy niespodzianie ujrzwały przed sobą wielką liczbę regularnego tureckiego wojska, które je armatnią salwą powitało. Turcy uderzyli najprzód na orszaki Peleponezu pod rozkazami Plaputas, Petmesos i na wojsko z wysp jońskich pod dowództwem starego Eumorphopoulos. Zamieszanie między insurgentami było niezmierne, większa część dopiero ze snu ocknięta, zapomniawszy nawet chronić się do domów i trzymać aż do nadejścia nocy. Walcząc na gościńcu z przeważnym nieprzyjacielem, z regularnem wojskiem i armatnią, musieli tam bardziej ustąpić, ileż główny dowódca, stary Tzavellas także głowę stracił. Chrześcianie opuścili Petę w wielkim nieporządku, Turcy podpaliли tę główną kwaterę powstania i puścili ją zupełnie z dymem.

Tr. Ztg. zwraca na to uwagę, że Tzavellas nie chciał nigdy posyłać tam oddziałów, gdzie największa była potrzeba. Posłane dla Grivasa z nad granicy zasoby żywności i amunicji zatrzymywał kilka dni u siebie, potem tylko część z nich oddawał, niechciał nigdy zajmować stanowiska na gościńcu z Salaora, tak iż komunikacja między Prewezą i Artą z owej strony była zawsze wolną i bez trudności nadechodzący do Arty dostawy ludzi, amunicji i żywności.

W wielkanocny poniedziałek gr. st. (24. kwietnia) wystąpiła turecka kolumna z Arty, licząca około 1000 ludzi i zwróciła się ku prawemu skrzydłu armii greckiej, lecz została odpartą, chociaż Tzavellas wydał rozkaz niewdawać się w żadną walkę, jeżeli Turcy greckich szaniców atakować nie będą.

W wielkanocny wtorek, dwie godzin przed wschodem słońca, wystąpiła prawie cała załoga Arty, licząca niemal 5000 ludzi, nalegając na Petę; posunięta przodem greckie stráže cofnął Tzavellas podczas nocy. Spostrzeżono więc Turków dopiero wtedy, gdy już byli blisko pod Petą; uderzono alarm, tymczasem Turcy byli już tylko na odległość strzału. Tzavellas dosiadł konia, który całą noc stał osiodłany i umknął; jak się później dowiedziano, kazał już poprzed wieczór wywieźć swoje bagaże z Pety. Można było przewidzieć, że ucieczka naczelnego wodza sprawi w wojsku największe zamieszanie i pociągnie za sobą największą klęskę.

Nieustraszony Zachos Milios (brat adjutanta królewskiego) i odważny młody Karaiskakis stawili czoło i dali reszcie wojska czas do cofnięcia się. Karaiskakis został ranny w nogę, ale nie stracił odwagi, dosiadł konia jednego z kapralów kawalerji i został jeszcze dwie godziny na bojowisku, aż pokąd noc niezakończyła walki. — Greckie wojska skoncentrowały się pod Skulikarya. Petę spalono.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 17. maja. „Monitor“ donosi, że Rosyanie zostali pobici pod Nicopoli i ponieśli stratę 1500 ludzi.

Z Rzymu donoszą z d. 12. b. m., że kardynał *Lambruschini* umarł.

Konstantynopol, 8. maja. (Z listów gazety Tryestyńskiej) Namika Baszę mianowano ambasadorem Porty w Paryżu. Maslum Bey mianowany ministrem handlu, a Nemet Basza policyi, zaś Vely Basza gubernatorem Kandyi. Sułtan oddał księciu Napoleonowi wizytę. Pogłoska o mającej nastąpić dymisji W. wezyra nie potwierdza się. Wojska francuskie w Gallipoli przygotowują się do pochodu do Adrianopola. Egypsko-turecka eskadra odplynie z wojskiem na czarne morze zapewne do Warny. Ilhamis Basza, syn wicekróla Egiptu przybył tutaj; c. k. korweta „Carolina“ zawinęła do naszego portu.

Ateny, 12. maja. Fuad Effendi stoi z 1500 wojsk tureckich w Arcie. Powstanie prawie całkiem zgasto. Komunikacja z Prewezą przywrócona i spodziewają się także uwolnić niebawem gościńce do Janiny. Nowa angielsko-francuska nota miała tu nadejść. 8000 karabinów belgijskich dla Grecji przeznaczonych skonfiskowano na wyspie Malcie.

Trebizonda, 30. kwietnia. Twierdze, Naworossis, Gelandzik i Suchum Kale zupełnie opuszczone. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 19. maja. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 24r.16k.; żyta 21r.4k.; jęczmienia 16r.46k.; owsa 11r.13k.; prosa 20r.; hreczki 18r.3k.; kartofli 8r.12k.; — centnar siana kosztował 2r.8k.; okłotów 1r.44k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 25r., sosnowego 20r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 19. maja.	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	6	15	6	19
Dukat cesarski	6	20	6	22
Półimperyal zł. rosyjski	10	52	10	57
Rubel srebrny rosyjski	2	7	2	8
Talar pruski	2	2	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka	1	31	1	32
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	92	—	92	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 19. maja 1854.		złr. kr.	
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	91	48
Żądano „ „ za 100	„ „	92	18

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 16. maja.		w przecięciu	
Obligacje długu państwa	5% za sto	85 $\frac{1}{2}$	85 $\frac{3}{4}$
detto z r. 1851 serya B.	5% „	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% „	—	—
Obligacje długu państwa	4 $\frac{1}{2}$ % „	76 $\frac{7}{8}$	77 $\frac{7}{8}$
detto „ „	4% „	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4% „	—	—
detto „ „	3% „	—	—

